Пралетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 68 (7398) | АЎТОРАК, 28 ЛІПЕНЯ | 1942 г.

ПРАЧЫТАЎ—ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

ТЫ ХОЧАШ ЖЫЦЬ — ЗАБІ НЕМЦА! ЧЫМ БОЛЬШ ТЫ ЗНІШЧЫШ НЯМЕЦКІХ НЯГОДНІКАЎ, ТЫМ ХУТЧЭЙ НАДЫЙДЗЕ ДЗЕНЬ ВЫЗВАЛЕННЯ. ТОЛЬКІ ПРАЗ ГОРЫ ФАШЫСЦКІХ ТРУПАЎ ПРЫДЗЕ НАША ПЕРАМОГА.

ЗНІШЧАЙ НЯМЕЦКІХ ІРАДАЎ НА КОЖНЫМ КРОКУ. ДАПАМАГАЙ ПАРТЫЗАНАМ. САМ ІДЗІ У ПАРТЫЗАНСКІ АТРАД.

ЗАБІ КАТА, ЗАДАВІ ФАШЫСЦКУЮ ГАДЗІНУ!

У ІМЯ ЖЫЦЦЯ

Няма такіх злачынстваў, перад якімі спыніліся-б азвярэлыя фашысцкія людаеды. Крывёю яны залілі беларускія палеткі. У Мінску, Шклове, Віцебску і іншых гарадах гітлераўскія каты жывымі закапвалі нашых дзяцей, на Мазыршчыне тапілі матак і дзяцей у Прыпяці. Нядаўна яны спалілі 2320 дамоў у Суражскім раёне, замучылі больш 2.000 калгаснікаў і іх дзяцей у Клічаўскім раёне.

Тупагаловыя нямецкія нягоднікі хочуць знішчыць наш народ. Вось людаедскі загад гітлераўскага камандавання. Ён загадвае нямецкаму салдату і афіцэру: «Знішчы ў сабе жаласць і спачуванне — забівай усякага рускага, совецкага, не спыняйся, калі перад табой стары або жанчына, дзяўчынка ці хлопчык—забівай, гэтым ты забяспечыш будучыню тваёй сям'і і праславішся навекі».

Чуеш, беларускі народ, гэты подлы загад ап'янеўшых ад крыві гітлераўскіх людаедаў?

Запомні гэта! Памятай, што справа ідзе аб жыцці і смерці нашага народа. Гітлер ужо знішчыў у Беларусі больш 700 тысяч чалавек. Вораг прагне новых патокаў нашай крыві, а тых, каго ён не знішчыць адразу, ён хоча прымусіць валяцца ля ног тупых нямецкіх ефрэйтараў, гнуць сваю спіну, падаць на калені перад нямецкімі баронамі.

Хто-ж з вас, нядаўна свабодных совецкіх людзей, дазволіць чужынцам надзець на сябе пагібельнае ярмо?

Ты хочаш жыць? Забі немца! Забі, інакш ён цябе заб'е. Ідзі ў партызанскі атрад, не давай жыцця подламу ворагу.

Беларус! Ты любіш сваіх дзяцей, бацькоў, сваю жонку? Знішчай гітлераўскіх людаедаў.

Ты хочаш быць свабодным? Хочаш, каб твае браты і сёстры не ведалі голаду, каб яны былі шчаслівы, каб твае дзеці вучыліся ў школах, універсітэтах? Ты хочаш любавацца харастром нашых цудоўных беларускіх лясоў, рэк і вазёр? Хочаш, каб па-ранейшаму ў Беларусі загучэлі радасныя бадзёрыя песні? Дык забі немца. Знішчай іх, ірадаў, на кожным кроку, дапамагай мужным партызанам, сам ідзі ў партызанскі атрад. Забі ката, задаві фашысцкую гадзіну! Няхай не дрогне твая рука!

Наш народ не любіць баязлівых і маладушных. Няма гранаты—страляй з вінтоўкі, няма вінтоўкі—калі штыком; няма штыка—рубі тапаром, калі віламі. Няма зброі—здабывай у баю.

Забі ірада-немца ў імя жыцця нашага народа, у імя свяшчэннай помсты за слёзы нашых мацярэй, за кроў нашых дзяцей, за нашых сірот і ўдоў, за нашых дзяўчат, зняслаўленых і закатаваных фрыцамі.

Ты любіш свой родны край, сваю радзіму. Дык умей-жа ненавідзець ворага так, як ненавідзелі яго сыны беларускага народа Героі Совецкага Саюза Нікалай Гастэла, Леў Даватар, Фёдар Смалячкоў, Міхаіл Сільніцкі, як юныя патрыёты Толя Кірылаў і Саша Тышкевіч.

Наша слаўная Чырвоная Армія мужна, гераічна змагаецца на фронтах Айчыннай вайны, яна выматвае і абяскроўлівае ворага. Дапамагайце-ж роднай Чырвонай Арміі наблізіць дзень канчатковага разгрому нямецка-фашысцкіх бандытаў! Няхай суровыя выпрабаванні, якія выпалі на долю нашага народа, яшчэ больш загартуюць нашу волю. Бязлітасна знішчайце нямецка-фашысцкую погань! Змагайцеся мужна, самааддана ў імя вызвалення беларускай зямлі ад нямецкіх акупантаў, у імя жыцця нашага народа.

—оОо—

На фронтах Айчыннай вайны

НАСТУПАЛЬНЫЯ БАІ НАШЫХ ВОЙСК

У раёне Варонежа нашы войскі прадаўжаюць весці наступальныя баі супроць нямецка-фашысцкіх войск. Спробы праціўніка контратакамі вярнуць страчаныя важныя пазіцыі церпяць няўдачу. Гітлераўцы нясуць пры гэтым вялікія страты.

Толькі на адным участку, па няпоўных даных, за тры тыдні разгромлена і знішчана звыш чатырох палкоў пяхоты і мотапяхоты праціўніка, знішчана 328 танкаў, захоплена 400 кулямётаў, 560 аўтаматаў, 189 гармат, 46 мінамётаў, 20.000 снарадаў, 170.000 патронаў.

На другім участку панесла значныя страты 346 нямецкая пяхотная дывізія, толькі што прыбыўшая з Францыі і адразу-ж кінутая ў бой.

ЖОРСТКІЯ БАІ У РАЁНЕ РАСТОВА

У раёне Растова адбываюцца жорсткія баі. Нашы часці наносяць наступаючым фашыстам велізарныя страты.

Толькі адна невялікая група совецкай пяхоты на працягу дня агнём з проціватанкавых ружжаў, гранатамі і бутэлькамі з гаручай вадкасцю знішчыла 9 нямецкіх танкаў і сотні гітлераўцаў.

АКТЫЎНЫЯ ДЗЕЯННІ РАЗВЕДВАЛЬНЫХ АТРАДАЎ

На Калінінскім фронце праходзяць актыўныя дзеянні разведвальных атрадаў і артылерыйская перастрэлка.

Разведчыкі пад кіраўніцтвам старшага лейтэнанта Дакуніна выбілі немцаў з вёскі Г. Другая група прабралася да варожага дзота і закідала яго гранатамі.

На адным з участкаў праціўнік сканцэнтрыраваў пяхоту ля пярэдняга края сваёй абароны. Артылерысты камандзіра Плотнікава адкрылі агонь і знішчылі звыш 250 немцаў.

АРТЫЛЕРЫЙСКАЯ І МІНАМЁТНАЯ ПЕРАСТРЭЛКА

На Заходнім фронце адбываецца рэдкая артылерыйская і мінамётная перастрэлка. На адным з участкаў агнём нашай артылерыі разбураны тры нямецкіх дзоты і знішчаны да паўтары ўзводы пяхоты.

На другім участку нашы артылерысты і снайперы знішчылі звыш 150 нямецкіх салдат і афіцэраў.

НЯМЕЦКІЯ І НАШЫ СТРАТЫ У АВІЯЦЫІ

За мінулы тыдзень з 19 па 25 ліпеня ўключна ў паветраных баях, на аэрадромах і агнём зянітнай артылерыі знішчана 299 нямецкіх самалётаў. Нашы страты за гэты перыяд—137 самалётаў.

ВЫЗВАЛЯЮЦЬ СОВЕЦКУЮ ЗЯМЛЮ

На Бранскім фронце, на адным з участкаў, нашы войскі вядуць актыўныя баі. На працягу толькі аднаго дня падбіта і спалена звыш 20 нямецкіх танкаў.

Нашы часці прасунуліся наперад і занялі некалькі насялёных пунктаў. Захоплены палонныя.

Якуб КОЛАС

На разбуранай зямлі

Насунуўся густа на землю туман,
Павісшы імжакай рудою.
Зямля ўся пабіта на тысячы ран,
Патоптана дзікай ардою.

У грудах абломкаў ляжаць гарады,
А сёлы—адны папялішчы,
Дзе вецер-вандроўнік пад скогат біды
У рэбрах будыніны свішча.

Напоены шчодра крывавай расой
Даліны, лясы і палеткі.
Прывідам кастлявым смерць ходзіць з касой.
А следам клубіцца дым едкі.

Галодны сабака ў бязлюдным дварэ
Злавесна і жудасна вые.
Хто злічыць магілы і слёзы збярэ,
Сірочыя слёзы жывыя?

Людскімі касцямі засеян прасцяг,
На нівах буяюць бур'яны.
Усхліпваюць рэчкі, бы ўдовы ў слязах,
І журыцца золак румяны.

Зямля маіх продкаў! Чыёю рукой
Учынен той здзек над табою?
Пракляцце бандыту і язвіне той,
Што славы шукае ў разбою!

Зямля, расступіся ў пакуце сваёй
І дзікія орды глыні ты,
І стань для бандытаў глухою труной,
Варожаю кроўю абмытай!

Звяруга лахматы, наставіўшы хіб,
З фашысцкае выбег трушчобы,
І голас у звера з шаленства ахрып,
Запенены губы ад злобы.

Не, звер ненаедны, нямецкая шваль,
Ты лопнеш, злоякасны верад,
Загінеш ганебна, як зубы ні скаль
І як ты ні рвіся наперад!

Асуджаны лёсам вампір-ваўкалак,
Пракляцце спляло яму сеці.
Не, не ўзаўецца са свасцікай знак—
Змятуць яго людзі, як смецце.

12 ліпеня 1942 г.

МАЙСТАР МЕТКАГА АГНЯ

З старшым лейтэнантам Аляксандрам Падалінскім мы сустрэліся на камандным пункце палка. Яшчэ да яго прыходу ў бліндаж, ваенком Кабернічэнка расказаў нам аб майстэрстве маладога артылерыста. І як толькі старшы лейтэнант увайшоў, ваенком нас пазнаёміў.

— Вашы землякі, з Беларусі.

Мы правялі з Падалінскім два дні. Хадзілі на перадавыя пазіцыі ў стралковыя падраздзяленні. Гутарылі з байцамі, аглядалі месцы бою, у якім немцы панеслі цяжкія страты, заходзілі да артылерыстаў. І ўсюды старшага лейтэнанта сустракалі, як старога знаёмага, расказвалі яму аб тым, што адбылося за апошнія гадзіны.

І ў гэтых гутарках усё больш і больш вырысоўваўся воблік беларускага хлопца, які горача любіць сваю совецкую радзіму, дасканала авалодаў складанай справай, здолеў выхаваць умелых артылерыстаў.

Некалькі сутак сядзелі ва ўкрыццях артылерысты-наглядальнікі Гайнудзінаў і Пятніцкі. Яны шукалі дзот, з якога кожную ноч фашысты вялі агонь.

У першы дзень ім нічога не ўдалося ўстанавіць. Досвіткам яны зноў пайшлі ў сакрэт. Вярнуўшыся, разведчыкі далажылі:

— Заўважаны дзоты. Тэлефонны провад ад іх ідзе ў глыбіню нямецкай абароны.

— Куды можа ісці гэты провад?—запытаў іх Падалінскі.

— Мяркуем, што да артылерыйскіх пазіцый.

Старшы лейтэнант нанёс на карту новыя агнявыя кропкі ворага.

Вопыт падказваў, што поспех аперацыі рашаецца нечаканасцю. Гарматы былі дастаўлены на пазіцыі без малейшага шуму. З першага-ж выстрала нямецкая сувязь была парушана. І артылерысты перайшлі на знішчэнне дзотаў.

Пераканаўшыся, што задача выканана, батарэйцы хутка знялі гарматы і перавезлі іх на другую — асноўную пазіцыю. Прайшоў некаторы час. Варожая артылерыя засекла нашу батарэю і адкрыла агонь.

Позна! Нямецкія снарады клаліся на пустое месца.

Пасля бою, які цягнуўся 14 гадзін, разведчыкі далажылі, што ў ляску праціўнік накапіў многа жывой сілы.

Весці агонь з закрытых пазіцый было нязручна. На гэтым рубяжы наша абарона праходзіць усяго ў 60—70 метрах ад нямецкай. Старшы лейтэнант Падалінскі аддаў загад весці агонь прамой наводкай з кароткай дыстанцыі.

Мясцовасць балоцістая, дыяшчэ і нязручна было падвозіць гармату на конях: праціўнік мог заўважыць і тады-б уся падрыхтоўка прапала марна. Гармату пацягнулі самі. Кожны метр даваўся з вялікімі цяжкасцямі.

Артылерыйскі агонь па ляску застаў немцаў знянацку. Снарад за снарадам клалі батарэйцы ў логава фашыстаў.

Раніцою нашы разведчыкі налічылі ў гэтым ляску 50 трупаў гітлераўцаў.

За адвагу і мужнасць у баях з нямецкімі захопнікамі тав. Падалінскі ўзнагароджан медаллю «За баявыя заслугі» і прызначан начальнікам артылерыі стралковага палка.

Сцяпан **НОРТМАН.**

ЗАХОДНІ ФРОНТ. (Наш кар.).

НОВЫЯ НАЛЁТЫ НАШЫХ САМАЛЁТАЎ НА КЕНІГСБЕРГ

У ноч на 24 ліпеня група нашых самалётаў у складаных метэаралагічных умовах зноў бамбардыравала ваенна-прамысловыя аб'екты Кенігсберга.

У выніку бамбардыроўкі ў горадзе ўзнікла 12 ачагоў пажара і адбылося 5 моцных узрываў.

* * *

У ноч на 26 ліпеня вялікая група нашых самалётаў зноў бамбардыравала ваенна-прамысловыя аб'екты г. Кенігсберга.

У выніку бамбардыроўкі ў горадзе ўзнікла вялікая колькасць ачагоў пажараў, з іх 5 вялікіх памераў, якія былі бачны экіпажамі пры ўходзе ад цэлі да прэдзела бачнасці. Адзначана пяць моцных узрываў у цэнтры горада і чатыры на яго акраінах. Па назіранні экіпажаў, ва ўсходняй часці горада ўзарван ваенны завод, які хутка загарэўся.

Усе самалёты вярнуліся на свае базы.

КОЖНУЮ КУЛЮ—У СЭРЦА ВОРАГУ!

Партызаны і партызанкі! Бязлітасна знішчайце ненавісных акупантаў!

ШЫРЫЦЦА ПАРТЫЗАНСКІ РУХ У МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ

Насельніцтва Мінскай вобласці перажывае чорныя дні гітлераўскага рэжыму. Там, дзе раней кіпела жыццё, дзе радаваліся людзі,—цяпер смутак, слёзы і смерць.

У калгаснікаў вёскі Бутамошчына фашысцкія грамілы забралі апошнія кілограмы збожжа і мукі, усю жывёлу і вопратку. Сяляне вёсак Клён, Гарошкі таксама аграблены да ніткі.

Гітлераўцы гвалтам вывозяць сялян і асабліва моладзь у Германію. Калгаснікі ідуць у лясы, да партызан.

На Міншчыне з кожным днём шырыцца партызанскі рух. Народныя мсціўцы не шкадуюць патронаў супроць акупантаў. Партызаны атрада тав. Я. знішчылі сотні салдат і афіцэраў, паліцэйскіх і здраднікаў радзімы, узарвалі дзесяткі чыгуначных і шасейных мастоў, аўтамашын, павозак.

Гераічна б'юцца ў тылу ворага партызаны, якія дзейнічаюць у многіх раёнах вобласці. Яны вызвалілі ад захопнікаў рад населеных пунктаў, у якіх адноўлена савецкая ўлада.

ПАСПЯХОВАЯ АТАКА

Атрад слаўных беларускіх патрыётаў пад кіраўніцтвам тав. Ш. на працягу чатырох дзён вёў жорсткія баі з нямецкімі акупантамі.

Партызаны спачатку адступалі і выматвалі гітлераўцаў, а потым паспяхова атакавалі іх. Немцы ў гэтых баях страцілі больш 200 салдат і афіцэраў.

Партызаны спалілі тры танкі і 10 аўтамашын акупантаў. Захоплены трафеі.

ДЗЕЙНАСЦЬ АБ'ЕДНАНЫХ АТРАДАЎ

Партызаны атрадаў, аб'яднаных пад камандаваннем тт. К., Л. і Д., якія дзейнічаюць у Беларусі, знішчылі нямецкага генерала, 8 афіцэраў і 27 салдат.

Савецкія патрыёты ўзарвалі 11 аўтамашын з ваенным грузам і захапілі трафеі.

ФІЛЬМ «РАЗГРОМ НЯМЕЦКІХ ВОЙСК ПАД МАСКВОЙ» У ВАРОЖЫМ ТЫЛУ

Вось ужо некалькі тыдняў у глыбокім нямецкім тылу дэманструецца савецкі дакументальны фільм «Разгром нямецкіх войск пад Масквой».

Фільм карыстаецца вялікім поспехам у партызанскіх атрадах і вызваленых партызанамі ад акупантаў беларускіх вёсках.

З выключным уздымам і радасцю партызаны і ўсё насельніцтва сустракаюць з'яўленне на экране любімага правадыра і палкаводца таварыша Сталіна. Кадры, у якіх заснят Іосіф Вісарыёнавіч, суправаджаюцца апладысментамі і крыкамі «ура».

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ.
(Наш кар.).

ПОДВІГ ПАРТЫЗАН-РАЗВЕДЧЫКАЎ

Група партызан у 15 чалавек, пад кіраўніцтвам адважнага камандзіра тав. М., зрабіла смелы разведвальны рэйд у глыбокі тыл праціўніка.

Партызаны падышлі да станцыі Л. якраз тады, калі меўся прыбыць нямецкі поезд. Ён вёз на фронт боепрыпасы.

Камандзір групы са сваімі разведчыкамі прабраўся да калей на паўтары кілометры ад станцыі.

Вечарэла, імжыў дождж. Партызаны непрыкметна перайшлі жытняе поле і выйшлі да чыгуначнага насыпу.

Усё было дасканала падрыхтавана. Партызаны адыйшлі ў лес, каля палатна застаўся камандзір. Ён узяў на сябе самую аперацыю ўзрыва.

Хутка пачуўся шум поезда, замігацелі ліхтары. Поезд быў ужо зусім недалёка, калі падрыўнік запаліў шнур і кінуўся ўніз па дарожнаму схілу. Пачуўся аглушальны ўзрыў. Угору паляцелі зямля і камені. Вагоны лезлі адзін на другі, крышыліся, скідаліся з рэек і ляцелі пад адкос. Некалькі гадзін не сціхалі выбухі. Гэта рваліся снарады, якія гітлераўцы везлі на фронт.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ.
(Наш кар.).

АТРАД АРКАДЗЯ

Партызанскі атрад тав. Аркадзя М. арганізаваўся ў верасні мінулага года. За дні Айчыннай вайны ён вырас у магутную сілу. Кожны партызан ганарыцца сваім храбрым камандзірам, стараецца быць такім, як ён, адважным і смелым.

Расказваюць пра такі выпадак. Нямецкае камандаванне разаслала сваіх шпіёнаў на пошукі баявога камандзіра і яго атрада. Адзін здраднік данёс гітлераўцам, шта Аркадзь знаходзіцца ў вёсцы Н.

Адрас быў дакладны. Толькі немцы, напалоханыя партызанамі, не ведалі дакладна, што сабой уяўляе партызанскі камандзір. Для іх гэта быў нейкі страшэнны волат, які адзін уступаў у бой, усіх глушыў і выходзіў пераможцам.

Уварваўшыся ў хату, немцы ўбачылі звычайнага простага чалавека.

— Тутэйшы?

— Ага.

— Дзе камандзір партызан?

Аркадзь усміхнуўся.

— Толькі прыходзіў, але я яму не дазволіў начаваць. Ён без пашпарта.

Немцы кінуліся ў пагоню за неіснуючым партызанам.

Дзесяткі баявых аперацый, нечаканых налётаў на ворага зрабілі партызаны атрада Аркадзя.

Вось некалькі баявых эпізодаў. Немцы сілаю ў 400 салдат і афіцэраў пайшлі ў наступленне на в. Казляны, дзе быў узвод партызан тав. А. Бой прадаўжаўся дзве гадзіны. Страціўшы 14 чалавек забітымі і аднаго палоннага, немцы адступілі. На полі бою партызаны падабралі 20 веласіпедаў, 8 вінтовак, многа гранат і патронаў.

Узвод камандзіра тав. С. заняў абарону ў вёсцы Д. і П. 300 нямецкіх салдат на аўтамашынах акружылі вёску. Завязаўся бой. Партызаны не толькі ўтрымалі свае рубяжы, але энергічнай контратакай разбілі праціўніка і захапілі трафеі: 16 аўтамашын, многа вінтовак, гранат, патронаў. У гэтым баю немцы страцілі 70 чалавек забітымі і значна больш раненымі.

Вялікі бой паміж атрадам партызан і немцамі адбыўся ў канцы чэрвеня. Праціўнік трыма эшалонамі, сілаю да 600 салдат і афіцэраў, пры падтрымцы танкаў, цяжкай артылерыі, пайшоў у наступленне на вёскі С. і К. Бой завязаўся ў 7 гадзін раніцы і прадаўжаўся да змяркання. Партызаны біліся да апошняга патрона, і толькі тады, калі праціўнік падцягнуў новыя рэзервы, занялі другі добра ўмацаваны рубеж у лесе.

Гэта быў самы жорсткі бой, у якім немцы страцілі толькі забітымі да паўсотні фрыцаў, раненых было значна больш. Партызаны ў гэтым баю страцілі 2 чалавекі.

Разлютаваныя няўдачай, фашысты да ніткі аграбілі вёскі Чэрбамысла, Вялікая Сітна, Малая Сітна, Кавалькі, Палучча, Надружна, Булыгі.

Гэта яшчэ больш узняло народных мсціўцаў на барацьбу з нямецкімі акупантамі. У атрад прышлі дзесяткі новых партызан.

А. ПЯТРОВІЧ.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ.
(Наш кар.).

У ГУСТЫХ ЛЯСАХ

У густых дзвінскіх лясах жыве і вядзе змаганне з акупантамі партызанскі атрад імені Чапаева.

Толькі за апошнія дні ён узарваў 3 аўтамашыны з жывой сілай праціўніка, знішчыў 36 гітлераўцаў. Партызаны пашкодзілі два новыя варожыя параходы і перабілі іх ахову. Пусцілі пад адкос два нямецкіх эшалоны з салдатамі і боепрыпасамі, якія ішлі да фронта па чыгунцы Полацк—Віцебск.

Атрад разграміў два маслазаводы, забраў усю прадукцыю. Партызаны забілі сем паліцэйскіх і двух агентаў гестапо.

Свае баявыя справы атрад множыць з кожным днём.

Н-СКІ РАЁН БЕЛАРУСІ.
(Наш кар.).

«ГАСПАДАРАННЕ» АКУПАНТАЎ У КЛІЧАЎСКІМ РАЁНЕ

Нямецка-фашысцкія захопнікі спустошылі і разграбілі 18 вёсак Клічаўскага раёна, Магілеўскай вобласці.

Гітлераўскія нягоднікі замучылі і расстралялі больш 2.000 мірных жыхароў. Яны адабралі ў сялян усю маёмасць, рагатую і дробную жывёлу, птушак і адправілі ў Германію.

Бандыты спалілі многа жылых дамоў і будынкаў калгаснікаў.

★

НЯМЕЦКІЯ АБДЗІРАЛЫ

Селянін Іван Л. з Мехаўскага раёна, які вырваўся з фашысцкага палону, расказвае:

Гітлераўскія бандыты і іх падручныя — паліцэйскія дашчэнту аграбілі нашу вёску. Яшчэ зімою акупанты выграблі ў нас увесь хлеб да апошняга зерня, забралі ўсю, якая была, жывёлу, цёплую вопратку, воўну. Цяпер немцы, як малпы, чапляюцца па сценах і здзіраюць з вокнаў завесы і кручкі, хапаюць усякі жалезны лом, грузяць на машыны і адпраўляюць у Германію.

Нямецкія абдзіралы на 43 гаспадаркі пакінулі толькі адны паламаныя калёсы, ва ўсёй вёсцы няма ні аднаго рабочага каня.

Акупанты здзіраюць з сялян апошнюю скуру. З кожнага працаздольнага бяруць вялікія падаткі. За кожнага сабаку бяруць падатак 150 рублёў. Зараз валасная ўправа праводзіць улік вакон, комінаў, катоў, якія будуць таксама абкладзены падаткамі.

Усіх жанчын і мужчын кожны дзень гоняць на катаржныя работы.

Адзіны выхад — партызанскія атрады. Сотні і тысячы людзей ідуць у партызаны, ідуць знішчаць сваіх лютых ворагаў—нямецкіх акупантаў.

(Наш кар.).

ВЯЛІКІЯ ПАЖАРЫ У БЕРЛІНЕ

СТАКГОЛЬМ. (ТАСС). Як паведамляюць берлінскія карэспандэнты шведскіх газет, раніцой 20 ліпеня ў раёне Берліна Вільмерсдорф узнікла 7 буйных пажараў, якія прычынілі значныя страты. Паліцэйскае расследванне ўстанавіла наяўнасць падпалаў. Віноўныя не знойдзены.

СКАРАЧЭННЕ ХЛЕБНАГА ПАЙКА У ВЕНГРЫІ

ЖЭНЕВА. (ТАСС). Па вестках газет, у Венгрыі дзённы паёк хлеба на аднаго чалавека зменшан у ліпені на 150 грамаў.

НАЛЁТ АНГЛІЙСКАЙ АВІЯЦЫІ НА РУР

ЛОНДАН. (ТАСС). У паведамленні англійскага міністэрства авіяцыі гаворыцца, што ў час трэцяга за бягучы тыдзень налёта англійскіх самалётаў на Рур—у ноч на 26 ліпеня на горад Дуізбург было скінута звыш 25.000 кілаграмаў бомб буйнага калібра. У гэтым налёце прымалі ўдзел буйныя злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў. У рэзультаце налёту ўзніклі буйныя пажары.

РОСТ ПАРТЫЗАНСКАГА РУХУ У ПОЛЬШЧЫ

Гітлераўская газета «Дэйчэ альгемейне цэйтунг» вымушана прызнаць рост партызанскага руху ў Польшчы. У канцы чэрвеня ў час узброеных сутычак з паліцыяй у Польшчы было забіта 50 нямецкіх паліцэйскіх, у тым ліку начальнік гестапо ў Любліне.

Крывапралітная сутычка адбылася нядаўна ў лясах пад Петраковам. Тут было забіта трое паліцэйскіх, у тым ліку начальнік абласнога гестапо.

Забойства паліцэйскіх стала вельмі частай з'явай ва ўсіх гарадах Польшчы. Нядаўна ў Седлецы польскія партызаны забілі 6 нямецкіх паліцэйскіх.

НЕ ВЕР ВУШАМ СВАІМ

Ёсць такія простыя людзі, якія думаюць, што калі хто памёр, дык той няжывы, мёртвы; або —калі фрыцы каго павесілі, дык той чалавек ужо не жыве на свеце. Прызнацца, я і сам так заўсёды думаў. Думалася, што калі нямецкі афіцэр у горадзе Петрыкаве вырваў у настаўніцы Кустановіч з рук дзіця і кінуў яго жывое ў агонь, дык таго паганага гітлераўца трэба сцерці з твару зямлі. Беларусы ненавідзяць немцаў. Гэтае свае нефрыцалюбнае пачуццё яны апраўдваюць тым, што немцы папалілі і паўзрывалі беларускія гарады, расстралялі сотні тысяч беларускіх жанчын і дзяцей, скрывавілі беларускай крывёю беларускую зямлю.

Простыя, наіўныя людзі. Так і відаць адразу, што яны прывыклі верыць сваім вачам і вушам. Што бачаць — у тое і вераць. Фрыцы—дык тыя зусім інакш. Берлінская радыёстанцыя зусім не так думае. Гэтымі днямі яна паведамляла, што тоўстазады фрыц з вышчаранаю мордаю—гэта вельмі далікатнае і цудоўнае стварэнне, якога трэба любіць самымі ўзвышанымі пачуццямі, бо «немцы прышлі ў Беларусь, каб навесці ў ёй парадак».

А што вы думаеце. Хіба гэта быў парадак, калі людзі жылі сабе як людзі, елі свой хлеб, будавалі сабе новыя дамы, садзілі сады, вучылі сваіх дзяцей у інстытутах і ўніверсітэтах? Які гэта парадак. Вось гэта парадак, калі на месцы дома вецер круціць попел, а маці з дзецьмі валяецца пры дарозе, прабітая нямецкімі кулямі.

«Як самастойная палітычная адзінка Беларусь не існуе. Там прышлося ўвесці нямецкае ўпраўленне».

Прыходзіцца паверыць берлінскай радыёстанцыі. Сапраўды на Беларусі немцы ўвялі сваё нямецкае ўпраўленне, з вісельнямі, з расстрэламі. І сапраўды хочуць, каб Беларусь, як самастойная палітычная адзінка, не існавала. Яны задушылі Беларускую рэспубліку, але не задушылі і не задушаць беларускі народ, якога яны баяцца.

Берлінская радыёстанцыя гаворыць:

«Важнай праблемай з'яўляецца пытанне аб жывёлагадоўлі, бо пагалоўе жывёлы ў Беларусі вельмі зменшылася».

Чыстая праўда. Калі фрыц вывядзе з хлява апошнюю карову, то якое ўжо там к чорту ў тым хляве пагалоўе! Праўда, па Беларусі цяпер валочыцца пагалоўе нямецкай двуногай жывёлы, але з яе, як той казаў, ні шэрсці, ні малака. Гэтае пагалоўе само стараецца, дзе толькі можа, стрыгчы шэрсць і здзерці сем скур. Дзеля гэтага яно і навалаклося на Беларусь.

Далей берлінская радыёстанцыя гаворыць: «Беларусы не маюць ініцыятывы. Таму немцам прыходзіцца рабіць усё самім».

Сапраўды, якія безыніцыятыўныя беларусы! Не падстаўляюць пад нямецкую вяроўку сваіх галоў. Больш таго, на Беларусі немцы дрыжаць за свае галовы. Так што тут беларуская ініцыятыва ёсць, але яна ідзе не ў той бок, у якой хацелі-б немцы.

«Немцы вымушаны клапаціцца і аб падняцці культурнага ўзроўню беларусаў».

От-жа бог даў клопату гэтым фрыцам. Пранёс Гітлер «культуру» вісельнай вяроўкі па Еўропе. Прынёс і ў Беларусь. А беларусы праціўяцца гэтаму фрыцаўскаму «культурнаму ўзроўню». Не хочуць фрыцаўскай «культуры» і канец. Вядома, як кажа ў сваёй «гутарцы аб Беларусі» тая берлінская радыёстанцыя, — цёмныя беларусы. Прывыклі верыць сваім вачам, калі бачаць немца над сваёй душою. Больш таго, маюць яшчэ прывычку пускаць пад адкос нямецкія паязды. Таму берлінская радыёстанцыя і вылазіць са скуры, каб навучыць беларусаў не верыць сваім вачам. І гэтае нямецкае навучанне ператвараецца фактамі жыцця ў заклік для кожнага беларуса: не вер вушам сваім, калі брэша берлінскае радыё.

Кузьма ЧОРНЫ.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ
73427.